

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 255/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], zastúpenej spoločnosťou ACCEPTUM, s. r. o., Záhradnícka 36, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Zachar, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 293/2014 a jeho rozsudkom z 25. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 293/2014 a jeho rozsudkom z 25. apríla 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 2. septembra 2003 proti spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), žalobu o zaplatenie 358,39 € s 10 % úrokom z omeškania ročne od 16. februára 2003 do zaplatenia (v priebehu konania bola žaloba v časti zaplatenia sumy 73,69 € vzatá späť) z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Uplatnený nárok sťažovateľ odôvodnil tým, že žalovaný neplatil za obdobie špecifikované v žalobe nájomné za nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa, a to pozemku p. č. [REDAKOVANÉ] zastavané plochy a nádvoria o výmere 1 086 m² zapísaného na [REDAKOVANÉ] a pozemku p. č. [REDAKOVANÉ] ostatné plochy o výmere 2 266 m² zapísaného na [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pozemky“), a tieto užíva bez právneho titulu.

Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 15 C 56/2004 z 22. januára 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 22. januára 2014“) rozhodol tak, že žalobu sťažovateľa zamietol, pričom v ňom skonštatoval, že tak urobil pre nedostatok aktívnej legitímácie sťažovateľa, a ďalej sa nezaoberal meritom sporu, pretože samotný nedostatok aktívnej legitímácie pre zamietnutie žaloby postačuje.

Sťažovateľ sa proti rozsudku okresného súdu z 22. januára 2014 odvolal, pričom krajský súd napadnutým rozsudkom odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

3. Sťažovateľ zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nesprávny, keďže podľa neho „*Krajský súd v Bratislave dospel na základe vykonaných dôkazov k viacerým nesprávnym skutkovým zisteniam a vec zároveň v mnohých aspektoch nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho potvrdil zamietnutie žaloby Sťažovateľa. Sťažovateľ je tiež presvedčený o tom, že prvostupňový aj odvolací súd konali v podstatnej časti konania napriek chýbajúcej právomoci.*“.

4. Sťažovateľ považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že ochrana jeho ústavných práv v konaní pred ústavným súdom je odôvodnená bez ohľadu „na relatívne nízku výšku žalovanej sumy uplatnenú v pôvodnom súdnom konaní. Práve v dôsledku porušovania práv Sťažovateľa súdmi v pôvodnom konaní totiž žalovaný (a aj ďalšie subjekty vystupujúce v iných súdnych konaniach) s využitím doterajších rozhodnutí súdov opakovane účelovo spochybňuje vlastnícke právo Sťažovateľa k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Ružinov, ktoré majú značnú hodnotu a ktoré Sťažovateľ riadne nadobudol a spochybňovanie jeho vlastníckeho práva zásadným spôsobom zasahuje do práv a oprávnených záujmov Sťažovateľa.“

5. Sťažovateľ zásadné pochybenia všeobecných súdov zhŕňa do niekoľkých bodov, ktoré podrobnejšie vysvetľuje v ďalšej časti sťažnosti:

- „i) Vydržanie vlastníckeho práva k Pozemkom - až absurdné zdôvodnenie v konaniach na súdoch oboch stupňov,
- ii) Ďalšie spoluvlastnícke podiely Sťažovateľa - súdy nebrali do úvahy odlišný právny režim ich nadobudnutia a z toho plynúce zásadné závery pre posúdenie aktívnej legitímácie,
- iii) Zákonná prekážka privatizácie verzus rozsah privatizovaného majetku,
- iv) Dokazovanie v priebehu konania,
- v) Neexistencia právomoci súdu - zásadná procesná prekážka pre rozhodovanie súdov.“

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „konaním Krajského súdu v Bratislave spočívajúce v potvrdení Rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 15C/56/2004-1569...“. Ďalej sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, ako aj trovy konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Sťažovateľ namieta porušenie týchto svojich základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj postupom ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

14. Podľa § 237 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

15. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta to, že *„z procesného hľadiska... nie je v danej veci daná právomoc všeobecného súdu v zmysle ustanovení § 7 Občianskeho súdneho poriadku na rozhodovanie o akýchkoľvek súvislostiach týkajúcich sa procesu tzv.*

veľkej privatizácie... pričom nedostatok právomoci jednoznačne znemožňuje konajúcim súdom zaoberať sa priebehom konania akýmkoľvek meritórnym, procesným či dôkaznými návrhmi sporových strán, ktoré sa týkajú nadobudnutia vlastníctva k pozemkom v procese privatizácie.“.

16. Taktiež sťažovateľ namieta aj to, že mu bola postupom krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keďže krajský súd tým, že dospel (spolu s okresným súdom) k záveru o neexistencii vecnej aktívnej legitímácie sťažovateľa v spore, už sa nezaoberal meritom sporu, keďže nedostatok vecnej legitímácie je sám osebe dôvod na zamietnutie žaloby. Ako sám uvádza v sťažnosti, vo veci konajúce všeobecné súdy pri vyhodnocovaní dôkazov vykonaných počas konania opomenuli prihliadať na základné zásady občianskeho súdneho konania a výslovne ignorovali rozpory medzi písomnými dôkazmi a výpoveďami niektorých svedkov s odstupom 20 rokov, preto je sťažovateľ presvedčený o tom, „že týmto postupom odňali, resp. prinajmenšom výrazne zúžili Sťažovateľovi právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd“.

17. Vzhľadom na obsah argumentácie sťažovateľa je zrejmé, že mohol podať proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť by vyplývala z § 237 písm. a) a f) OSP. Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľ dovolanie nepodal. Tým je dané, že nevyužil účinný zákonný opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii. To zakladá neprípustnosť sťažnosti.

18. Treba tiež uviesť, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Na uvedených záveroch nič nemení skutočnosť, že v danom prípade neprichádzala do úvahy prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 5 OSP (dovolanie nie je prípustné, ak rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy), pretože dovolanie z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení

§ 237 OSP je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, teda i v tých prípadoch, v ktorých dovolanie podľa § 238 OSP nie je prípustné.

20. Ustanovenie § 237 OSP začína formuláciou „Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak...“, po ktorej nasleduje výpočet dovolacích dôvodov, v rámci ktorého pod písmenom f) je uvedený ten, o ktorý sťažovateľ opiera svoju sťažnosť, a to „účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom...“. Použitie výrazu „každému“ znamená, že na dovolacie dôvody podľa § 237 OSP sa nevzťahujú obmedzenia prípustnosti dovolania uvedené v § 238 ods. 5 OSP. Vyplýva to aj zo systematického zaradenia týchto obmedzení do rámca § 238 OSP, ktorý obsahuje ďalšie samostatné dovolacie dôvody odlišné od dovolacích dôvodov podľa § 237 OSP (III. ÚS 300/04).

21. Z obdobného právneho názoru zjavne vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 147/01 z 30. januára 2002 vyslovil: „*Prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP prichádza do úvahy aj v prípadoch, v ktorých je inak dovolanie podľa § 238 ods. 4 a § 239 ods. 3 OSP vylúčené...*“. Niet dôvodu, aby sa záver o prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP nevzťahoval aj na prípady, kedy je dovolanie vylúčené podľa § 238 ods. 5 OSP. Ústavný súd teda rešpektuje právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorému prislúcha rozhodovať o prípustnosti dovolania.

22. Sťažovateľ teda mal možnosť domáhať sa ochrany svojich označených práv dovolaním podľa § 237 písm. a) a f) OSP, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

23. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde časť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

24. Navyše, sťažovateľ vo vzťahu k namietanému porušeniu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okrem strohej konštatácie o jeho nepochybnom porušení

napadnutým rozsudkom krajského súdu ničím toto porušenie neodôvodnil a ani nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi ním a namietaným porušením označeného základného práva.

25. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

26. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci [orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď. (IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08)]. Vznesenie takýchto námietok sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neobsahuje.

27. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

28. Sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu, vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol časť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

30. Pretože sťažnosť bola z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia odmietnutá ako celok, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. apríla 2017